

נקודות של אור

שיעור
במנוח

- נקודות יסוד בחינוך הילדים -

טזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן אדמו"ר טליט"א - יום חמישי פרטת בהעלותך תשפ"ה

י"ד מה הם יעתיקו מאתנו?

שלמה המלך מציב לנו מבחן, שיעזור לנו לדעת האם הצלחנו בחינוך הילדים או לא:

המבחן הוא - האם 'גם' כי יזקין לא יסור ממנה'...

האם הילד שלנו ימשיך לדבוק בתורת השם - גם כשהוא מרגיש 'זקן' מולה, גם כשהוא לא מרגיש שום רעננות בעבודת השם. האם הוא ימשיך להתעקש

להישאר מחובר - גם כשהוא לא מבין למה הקדוש ברוך הוא מוביל אותו לתוך אתגרים גדולים.

אם התשובה היא כן - זהו סימן להצלחה בחינוך.

השאלה היא, כמובן, איך עושים את זה?

איך נוכל לוודא היום, כשהילדים שלנו עוד צעירים ותמימים, שבאותם רגעי מבחן קשים, כשהמוח האנושי שלו לא יהיה מסוגל להבין את הבורא -

הוא ימשיך לדבוק בו בלב שלם?

אמר הרבי: ילד הוא כמו נייר חלק, הוא לא ממציא את ההתנהגויות שלו מעצמו.

הילדים שלנו מביטים עלינו, המבוגרים והיודעים, הם עוקבים אחר ההתנהגות שלנו בכל מיני סיטואציות - ומעתיקים אותה לחייהם.

לא פעם קורה שהילד מתנהג בדיוק הפוך ממה שציפינו - ואנחנו לא מסוגלים להבין אותו.

מה קורה אז? איך אנחנו מגיבים בסיטואציה כזו?

האם כשאנחנו לא מבינים את ההתנהגות של הילד - אנחנו מתנתקים ממנו? אנחנו כועסים ושוברים את הכלים? אנחנו מתכנסים בתוך עצמנו

ועסוקים בחשבונות של צדק?

אם זו התגובה שלנו, הילד קולט היטב את המסר: אם אני לא מבין את השני - צורת ההתנהגות צריכה להיות שבירת כלים, ניתוק רגשי או כעס...

ואם אני לא מבין את הבורא? ואם אני לא מבין את המצוות? זה לא משנה. ההורים שלו לימדו אותו שהכול תלוי בהבנה. אם הוא לא מבין - זה סיבה

לשבור את הכלים...

אבל אם אנחנו מצליחים להבליג ולבלוע, אם אנחנו ממשיכים לאהוב ולקבל אותו בלי תנאי, גם ברגעים הכי מאתגרים - הוא לומד את המסר הכי חשוב

בחיים: גם אם אני לא מבין, אני בתפקיד!

י"ד על ציפיות ואכזבות...

כשהוא היה בן שנה, הוא לא תמיד הגשים את הציפיות שלנו, לא תמיד הבנו את ההתנהגות שלו, אבל זה לא גרם לנו לכעוס עליו - אדרבה, כל כך

השתעשענו עם השיבושים הילדותיים שלו...

כעת, כשהוא כבר גדול לכאורה, ואמור להבין - אנחנו מצפים ממנו להתנהגות של בר דעת.

אבל רגע לפני שכועסים עליו, הבה נשאל את עצמנו: האם את עצמנו - אנחנו כן תמיד מבינים? האם לא קורה לנו שגם אנחנו עושים דברים שאין לנו

מושג למה עשינו אותם?

אסור שהציפיות הטבעיות שלנו כהורים, יהרסו את החיבור הבריא והכל כך נצרך בינו לביןנו!

י"ד נוכחות, זה מה שהוא צריך

בתוך כל אחד מאיתנו יש פוטנציאל של מוחין - למאה ועשרים שנות חיים.

גם בתוך מוחו הצעיר של תינוק בן יומו - יש פוטנציאל מוחין של אדם מבוגר ושבע ימים.

במשך החיים, אמורים להיפתח שערי התבונה והמוחין שלנו עוד ועוד, בהתאם לגיל – ויחד איתם אנו מתבגרים ומבינים יותר את דרכי החיים.

אבל כדי שהמוחין ייפתחו, הילד זקוק למרחב צמיחה שנקרא: אמון!

כשהוא מרגיש את הנוכחות של הוריו לצידו, כשהוא חש בטוח ומוגן – הוא מתפתח בצורה בריאה, ולומד לחשוב ולהתנהג בהתאם לגילו.

אבל אם הוא מרגיש שההורים שלו לא נמצאים כאן עבורו, אם הוא חש אותם רחוקים, אם הוא מחפש אותם בשטח – ומגלה אותם עסוקים מידי מכדי להתייחס אליו ולהיות איתו בחוויות, בפחדים וברגעי הגדילה שלו – הוא נאלץ לחפש את תשומת הלב שלהם בצורה שלילית.

הוא יפריע, הוא ישתולל, הוא יעשה בעיות – והכול מתוך זעקה פנימית: אבא, אמא, תתייחסו אלי!

הוא מעדיף אפילו יחס שלילי, העיקר נוכחות...

לצורת ההתנהגות הזו קוראים: מניפולציות.

מניפולציה היא דרך מתוחכמת שבה האדם עושה צעד תמים כביכול – אבל מאחוריו מסתתרת כוונה אחרת לגמרי...

ילד שמתרגל לחפש את היחס מהוריו בצורה שלילית – מפתח לעצמו צורת חשיבה מניפולטיבית! יהיה לו הרבה יותר קשה לפתח את המוחין הבריאים ולהתבגר, הוא יצטרך לעבודה פנימית רבה מאוד כדי להתנתק מצורת החשיבה וההתנהגות שהתרגל אליה בשנות ילדותו!

עלינו, ההורים, יש תפקיד חשוב: להיות נוכח עם הילד!

לטעת בו את התחושה שאנחנו איתו!

לדוגמה, ציין הרבי, את שעת ההשכבה בכל בית יהודי...

להשכיב את הילדים, זו לפעמים משימה מורכבת בלשון המעטה. יותר מידי לילות הם מסרבים לשתף פעולה ולהיכנס למיטה...

למה?

כי ברגעים האלה, יותר מבכל היום, הילד זקוק לנו! ברגעים האחרונים של היום, כששמורות העיניים כבר עייפות, פתאום צפות בו כל החוויות שעברו

על הנפש הצעירה שלו. כל מה שהיה לו היום בחיידר או בגן, כל התסכולים והאתגרים עימם התמודד, כל הפחדים שהצטברו בו – והם מציפים אותו.

כשהוא נרדם סוף סוף, הוא לא עושה זאת כי הוא רגוע – אלא כי הוא פשוט עייף מידי.

המחשבות? הן ממשיכות לרוץ בתוך הנפש הצעירה, הדאגות והפחדים לא מפסיקים כשהעיניים נעצמות, וכך, מבלי משים, צומחות בו בעיות

רגשיות...

אבל כשהילד נכנס למיטה ומרגיש שההורה יושב לצידו, נוכח לצידו ברגעי פריקת החוויות, הוא עוצם עיניים מתוך תחושת ביטחון – והשינה שלו היא

רגועה ומבריאה. הוא יקום מחר בנפש בריאה ובמרץ ילדותי משובב נפש...

על המצב מול אִידֵאָן (הדברים נאמרו קודם לתחילת המתקפה):

הפחדים שמתעוררים כעת יכולים להכניס את האדם לפאניקה, לעיסוק בלתי פוסק בעדכונים החדשניים – אבל הם יכולים גם להיות מקום אדיר של חיבור לבורא!

כשהפחדים מציפים אותנו, זה יכול להרוס את הנפש – אבל זה יכול גם להביא להבנה ש'אל תבטחו בנדיבים', שלמרות כל מערכות הנשק האימתניות,

והפיתוחים הטכנולוגיים המרשימים – שום דבר לא יכול לעמוד מול האויב אם הקדוש ברוך הוא לא שומר עלינו.

ושמחת תורה תשפ"ד תוכיח.

על המצב, רק כמוד!

אין דבר כזה לאהוב את השני באהבה מוחלטת – אם אני לא אוהב את עצמי באהבה מוחלטת, שאינה תלויה בדבר.

כשאדם לא שלם עם עצמו, כשהוא מסוכסך עם עצמו, כשהוא לא מרוצה מעצמו ואוהב את עצמו באהבה התלויה בדבר – אין לו יכולת לוותר על

האינטרסים בדרך לאהבת השני.

רק כשהאדם אוהב את עצמו באהבה שאינה תלויה בדבר, למרות כל הכישלונות והמועקות שלו – בגלל עצם היותו חלק אלוך ממעל – רק אז הוא מלמד

את הנפש שלו לאהוב את הזולת בגלל היותם חלק אלוך ממעל, ורק אז הוא מסוגל להתנתק מאינטרסים, ולקבל את השני בלי תנאים...

לקבלת העלון המודפס – כבתי המדרש דחסידי ספינקא:

בני ברק – רחוב דונולו 11 • ירושלים (עברית ואנגלית) – רחוב בר גיורא 28 • בית

שש – רחוב יונה בן אפית (ליד 'איחוד הצלה') • סטפורד-היל – Clapton Common 117

לעילוי נשמת הרבנית שרת חנה פעשא ע"ה

בת יכלחט"א סרן רבי ישראל חיים שליט"א

י"ל ע"י 'נקודות של אור' – ספינקא, ע"פ הנחת הכותב. להצטרפות לרשימת התפוצה – לתרומות והארות –

ניתן לפנות במייל: a0504171897@gmail.com